

ANKARA 2023

**OKUL TEMELLİ SOSYAL SORUMLULUK ÇALIŞMALARI
DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI
(I-II-III)**

(Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu 6, 7 ve 8. Sınıflar)

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Temel Eğitim Genel Müdürlüğü

OKUL TEMELLİ SOSYAL SORUMLULUK ÇALIŞMALARI
DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI
(I-II-III)

(Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu 6, 7 ve 8. Sınıflar)

İÇİNDEKİLER

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI	3
ÖĞRETİM PROGRAMLARININ AMAÇLARI	3
ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ	4
DEĞERLERİMİZ	4
YETKİNLİKLER	4
ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	6
BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI	6
ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI	7
ÖĞRETİM PROGRAMI'NDAKİ BECERİLER	8
ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	8
ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	9
KAZANIM VE AÇIKLAMALAR.....	11
OTSSÇ.1.1. ÜNİTE: SOSYAL SORUMLULUK.....	11
OTSSÇ.1.2. ÜNİTE: TOPLUMSAL FARKINDALIK OLUŞTURMA.....	11
OTSSÇ.1.3. ÜNİTE: TOPLUMSAL DEĞERLER VE AHLAK.....	11
OTSSÇ.1.4. ÜNİTE: ÇEVRE VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	12
OTSSÇ.1.5. ÜNİTE: TOPLUMSAL SAĞLIK	13
OTSSÇ.1.6. ÜNİTE: SOSYAL YARDIMLAŞMA.....	13
OTSSÇ.2.1. ÜNİTE: TOPLUMSAL FARKINDALIK OLUŞTURMA.....	13
OTSSÇ.2.2. ÜNİTE: TOPLUMSAL DEĞERLER VE AHLAK.....	14
OTSSÇ.2.3. ÜNİTE: ÇEVRE VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	14
OTSSÇ.2.4. ÜNİTE: TOPLUMSAL SAĞLIK	14
OTSSÇ.2.5. ÜNİTE: SOSYAL YARDIMLAŞMA.....	15
OTSSÇ.2.6. ÜNİTE: TOPLUM HİZMETİ VE GÖNÜLLÜLÜK.....	15
OTSSÇ.3.1. ÜNİTE: SOSYAL GİRİŞİMCİLİK VE İNOVASYON	15
OTSSÇ.3.2. ÜNİTE: TOPLUMSAL FARKINDALIK OLUŞTURMA.....	16
OTSSÇ.3.3. ÜNİTE: TOPLUMSAL DEĞERLER VE AHLAK.....	16
OTSSÇ.3.4. ÜNİTE: ÇEVRE VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	16
OTSSÇ.3.5. ÜNİTE: TOPLUMSAL SAĞLIK	16
OTSSÇ.3.6. ÜNİTE: SOSYAL YARDIMLAŞMA.....	17
OTSSÇ.3.7. ÜNİTE: TOPLUM HİZMETİ VE GÖNÜLLÜLÜK.....	17
OTSSÇ.3.8. ÜNİTE: KÜRESEL SORUNLARA BAKIŞ	17

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim bilgiyi üreten, hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkı sağlayan vb. niteliklerdeki bir bireyi tanımlamaktadır. Bu nitelik dokusuna sahip bireylerin yetişmesine hizmet edecek öğretim programları salt bilgi aktaran bir yapıdan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanımlara ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Her iki gruptaki kazanım ve açıklamalar da ilgili disiplinin yetkin, güncel, geçerli ve eğitim öğretim sürecinde hayatla ilişkileri kurulabilecek niteliktedir. Bu kazanımlar ve sınırlarını belirleyen açıklamaları, sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla değerler, beceriler ve yetkinlikler çevresinde bütünlüğe bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

ÖĞRETİM PROGRAMLARININ AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları" ile "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim ve öğretim programlarıyla sürdürülen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimi tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayat yönelimli bireyler olmalarını sağlamak
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin, ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, "Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi"nde ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak
4. Liseyi tamamlayan öğrencilerin, ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle, millî ve manevi değerleri benimseyip hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, "Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi"nde ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda bir mesleğe, yükseköğretime ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamak

ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışların arasındaki bütünlüğü kuran bağlantı ve ufuk işlevi görmektedir. Değerlerimiz toplumumuzun millî ve manevi kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlarımıza aktaracağımız öz mirasımızdır. Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkı vermesini sağlayan eylemsel bütünlüklerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori-pratik bütünlüğündeki asli parçamızı oluşturur. Güncellik içinde öğrenme öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla arızidir ve bu sebeple de sürekli gözden geçirmelerle güncellenir, yenilenir.

DEĞERLERİMİZ

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünümüze ve yarınlarımıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatımızın rutin akışında ve karşılaştığımız sorunlarla başa çıkmada eyleme geçmemizi sağlayan kudretin ve gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceğinin, değerlerini benimsemiş ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlarına bağlı olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Bundan dolayı eğitim sistemimiz her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırma amacıyla hareket eder. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarılı, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmek asli görevidir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi değerleri kazandırma amacı çerçevesindeki işlevini, öğretim programlarını da kapsayan eğitim programıyla yerine getirir. Eğitim programı; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Öğretim programlarında bu anlayışla değerlerimiz, ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan “kök değerler” şunlardır: adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başarılarına hem ilişkili olduğu alt değerlerle ve hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

YETKİNLİKLER

Eğitim sistemimiz yetkinliklerde bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip karakterde bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde; kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nde (TYÇ) belirlenmiştir. TYÇ sekiz anahtar yetkinlik belirlemekte ve aşağıdaki gibi tanımlamaktadır:

1) Ana dilde iletişim: Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme ve yorumlama (dinleme, konuşma, okuma ve yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmaktır.

2) Yabancı dillerde iletişim: Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem de yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim, öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürlerarası anlayış becerilerini de gerektirmektedir. Bireyin yeterlilik seviyesi, bireyin sosyal ve kültürel

geçmiş, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları ile farklı diller arasında değişkenlik gösterecektir.

3) Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler: Matematiksel yetkinlik, günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiye vurgu yapılmaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatandaş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

4) Dijital yetkinlik: İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsar. Söz konusu yetkinlik, bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.

5) Öğrenmeyi öğrenme: Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme, bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim ve öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.

6) Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler: Bu yetkinlikler kişisel, kişilerarası ve kültürlerarası yetkinlikleri içermekte; bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân tanıyacak; gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri, toplumsal ve siyasal kavram ve yapılarla ilişkin bilgiye, demokratik ve aktif katılım kararlılığına dayalı olarak medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.

7) İnisiatif alma ve girişimcilik: Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade eder. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olma ve iyi yönetişimi desteklemeyi de kapsar.

8) Kültürel farkındalık ve ifade: Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin öneminin takdiridir.

ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Hiçbir insan bir başkasının birebir aynısı değildir. Bu sebeple öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart olması” insanın doğasına terstir. Bu sebeple ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir beklenti olarak değerlendirilemez. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için, ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarından değil öğretmen ve eğitim uygulayıcılarından beklenir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılabilecek ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde, gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.
3. Eğitimde ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklar gerçeğinden dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genel geçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencinin akademik gelişimi tek bir yöntemle veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Eğitim sadece “bilme (düşünce)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.
6. Çok odaklı ölçme değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programlarının geliştirilmesi sürecinde insanın çok yönlü gelişimsel özelliklerine dair mevcut bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi dikkate alan harmonik bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insan gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve gelişimin hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında, her yaş döneminde bireylerin gelişim özelliklerini dikkate alarak destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürse de tek ve bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evreler de başlangıç ve bitişleri açısından homojen değildir. Bu sebeple programlar olabildiğince bunu göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaçlarını ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık belirli yönelimlerle karakterize edilir: basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan soyuta doğru gelişim gibi. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardılığı noktasında dikkate alınmış hem de sınıflar düzeyinde derslerin dağılımlarında ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden, öğrencinin edindiği bir kazanımın, gelişimde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate alması beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Öte yandan bu durum bireylerarası ve bireyin kendi içindeki farklılıkları da kapsar. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içindeki özellikleri ile farklıdır. Örneğin bir bireyin soyut düşünme yeteneği güçlü iken aynı bireyin resim yeteneği zayıf olabilir.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu zamanlar gelişim açısından riskli ve kritik zamanlardır. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencinin durumuna daha duyarlı davranması beklenir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir.

ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI

Okul Temelli Sosyal Sorumluluk Çalışmaları Dersi Öğretim Programı 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ile Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanmıştır.

Okul Temelli Sosyal Sorumluluk Çalışmaları Dersi Öğretim Programı ile aşağıdaki amaçların gerçekleşmesi beklenmektedir:

1. Öğrencilere toplumsal duyarlılık ve sorumluluk bilinci kazandırmak
2. Öğrencilerde sağlık kaynaklı toplumsal sorunlara karşı farkındalık oluşturmak
3. Öğrencilere, çevreleriyle ve toplumlarıyla etkileşim içinde olmanın önemini fark ettirerek, sosyal sorunlara duyarlı bir şekilde yaklaşmalarını teşvik etmek
4. Öğrencilere diğerkâmlık, empati, iş birliği, liderlik ve sürdürülebilirlik gibi değerleri geliştirmeleri için fırsatlar sunarak toplumlarına olumlu katkı sağlama ve değişimi destekleme yetenekleri kazandırmak
5. Öğrencilerin demokratik değerleri anlamalarını ve demokratik bir toplumun işleyişine katkı sağlamalarını teşvik etmek
6. Öğrencilere farklı kültürel, sosyal ve ekonomik geçmişlere sahip bireylerle iş birliği yapma fırsatları sunmak ve öğrencilerin saygı değerlerini güçlendirmek
7. Öğrencilerin etik değerlerle donanmış, duyarlı ve etkili bireyler olarak toplumsal gelişime katkıda bulunma yolunda ilerlemeleri için sosyal, ahlaki, zihinsel, bedensel ve psikolojik yönden bir bütün olarak gelişmelerini sağlamak
8. Öğrencilerin toplumsal ve kültürel değerlerle ilgili bilgi, beceri ve alışkanlıklar kazanmasını sağlayarak iyi bir vatandaş olmalarına yardımcı olmak
9. Öğrencilerin boş zamanlarını verimli geçirmelerini sağlamak ve bunu alışkanlık hâline getirmelerine yardımcı olmak
10. Öğrencilerin iş birliği, sorumluluk alma, çalışma, başarıya, sevilme ve sevmeye gibi evrensel değerleri kazanmasına yardımcı olmak
11. Öğrencilerin doğal ve çevresel olaylara karşı ilgi ve merak duyma yetilerini geliştirmek
12. Öğrencilerde kişilerin etrafında olumlu veya olumsuz etkiler bıraktığına dair farkındalık oluşturmak
13. Öğrencilerin doğal kaynakların kullanımı ile üretim-tüketim süreçlerini ilişkilendirme yeteneklerini geliştirmek
14. Öğrencilere gelecek nesillere yaşanabilir dünya bırakmanın önemini kavratarak, sürdürülebilir kalkınma anlayışını benimsetmek

15. Öğrencilerin iklim değişikliği ve çevre sorunlarının toplum, çevre ve ekonomi üzerindeki etkilerine dair bilgi edinmelerini sağlamak

ÖĞRETİM PROGRAMI'NDAKİ BECERİLER

Okul Temelli Sosyal Sorumluluk Çalışmaları Dersi Öğretim Programı'nda Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nde yer alan sekiz anahtar yetkinliğin yanı sıra bu yetkinliklerle ilişkili bilgi, beceri ve tutum boyutları dikkate alınarak yaşam becerilerinin geliştirilmesi hedeflenmiştir. Bu bağlamda öğrencilerden karar verme, yaratıcı düşünme, iletişim, takım çalışması, sosyal farkındalık, çevresel farkındalık, küresel farkındalık, sağlıklı yaşam, planlama ve organizasyon, etkin katılım, dışa dönüklük, açık fikirlilik ve empati gibi temel yaşam becerilerini edinmeleri ve geliştirmeleri beklenmektedir.

ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Okul Temelli Sosyal Sorumluluk Çalışmaları Dersi Öğretim Programı, öğrencilerin öğrenme süreçlerini yönlendiren ve aktif katılımlarıyla bilgi edinmeyi amaçlayan bir yaklaşımı benimser. Programda öğrenciler araştırma ve sorgulama yöntemlerini kullanmaya teşvik edilir ve öğrenilen bilgiler gerçek yaşam örnekleriyle ilişkilendirilir.

Program kapsamında, öğrencilere bireysel sorumlulukların sürdürülebilir bir sosyal gelişim için ne kadar önemli olduğu anlatılırken öğrenciler bu sorumlulukları aktif bir şekilde üstlenmeye teşvik edilir. Bu çerçevede, gönüllülük perspektifiyle öğrencilerin öğrenme süreçlerine katılımı ve sorumlulukları vurgulanır.

Öğretmenler, sadece teorik bilgi aktarımının ötesine geçerek öğrencilerle birlikte uygulamalı etkinlikler gerçekleştirir. Çevrelerindeki fırsatları değerlendirir ve bu deneyimleri öğrencilere aktarma fırsatı sunarlar. Bu sayede, öğrencilerin öğrendiklerini gerçek dünya uygulamalarıyla ilişkilendirmeleri sağlanır.

Programın temel hedefi, öğrencilerin sosyal sorumlulukları anlamalarını ve bu sorumlulukları etkili bir şekilde yerine getirmelerini sağlamaktır. Bu hedef doğrultusunda, öğrencilere sadece teorik bilgi değil, aynı zamanda günlük yaşam becerilerini geliştirmelerine yardımcı olacak etkileşimli eğitim ortamları oluşturulmalıdır.

Eğitim alanında, öğrencilerin sadece sınıf içinde değil, çevrelerindeki okul dışı öğrenme ortamlarında da deneyim kazanmaları büyük önem taşır. Bu nedenle, Okul Temelli Sosyal Sorumluluk Çalışmaları dersi, öğrencilere çevrelerini anlama ve sosyal sorunları yakından gözlemleme fırsatları sunarak bu deneyimleri zenginleştirmelidir.

Bu derste, öğrencilere araştırma, sorgulama, proje geliştirme ve iş birliği gibi beceriler kazandırılması hedeflenir. Öğretmenler keşfetme, sorgulama, farkındalık geliştirme, sorumluluk alma ve ürün tasarlama gibi süreçlerde öğrencilere rehberlik etmelidir. Ayrıca öğrencilerin iletişim, iş birliği, liderlik gibi sosyal becerilerini geliştirmek de amaçlanır. Öğretmenler öğrencileri farklı perspektiflere teşvik ederek her öğrencinin görüşünün değerli olduğu anlayışını benimsemeli ve öğrencilerin yönlendirilirken sınırlanmalarını sağlamalıdır.

Okul Temelli Sosyal Sorumluluk Çalışmaları dersinin ana amacı, öğrencileri ekonomik, kültürel ve çevresel değişime duyarlı, sorumluluk sahibi bireyler olarak yetiştirmektir. Bu hedef doğrultusunda, ders içeriğini çeşitlendirmek için çeşitli yöntem ve tekniklerin kullanılması önemlidir. Öğrencilerin ilgisini çekmek için gerçek dünya örneklerini kullanarak yerel ve küresel çevre sorunlarına odaklanan içerikler tasarlanabilir.

Okul Temelli Sosyal Sorumluluk Çalışmaları dersi, öğrencilere sadece teorik bilgiler sunmanın ötesinde, bu bilgileri günlük yaşamlarında etkili bir şekilde uygulamalarını teşvik etmelidir. Bu yaklaşım öğrencilerin sosyal sorumluluklarına daha duyarlı ve etkili bir şekilde yaklaşmalarını sağlayarak onları daha bilinçli ve aktif bireyler hâline getirecektir.

ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

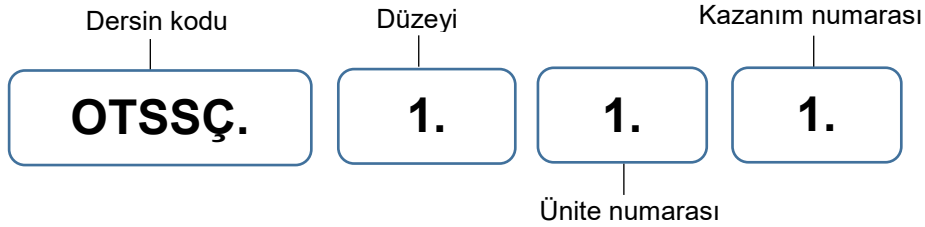
Okul Temelli Sosyal Sorumluluk Çalışmaları Dersi Öğretim Programı'nın ünite adları, kazanım sayıları, süresi ve yüzdeleri aşağıdaki tablolarda belirtilmiştir.

OKUL TEMELLİ SOSYAL SORUMLULUK ÇALIŞMALARI – I				
No.	Ünite Adı	Kazanım Sayısı	Süre	
			Ders Saati	Yüzde (%)
1	Sosyal Sorumluluk	4	10	14
2	Toplumsal Farkındalık Oluşturma	3	8	11
3	Toplumsal Değerler ve Ahlak	7	18	25
4	Çevre ve Sürdürülebilirlik	7	16	22
5	Toplumsal Sağlık	5	12	17
6	Sosyal Yardımlaşma	3	8	11
Toplam		29	72	100

OKUL TEMELLİ SOSYAL SORUMLULUK ÇALIŞMALARI – II				
No.	Ünite Adı	Kazanım Sayısı	Süre	
			Ders Saati	Yüzde (%)
1	Toplumsal Farkındalık Oluşturma	3	10	14
2	Toplumsal Değerler ve Ahlak	5	12	16
3	Çevre ve Sürdürülebilirlik	4	14	20
4	Toplumsal Sağlık	5	12	16
5	Sosyal Yardımlaşma	4	10	14
6	Toplum Hizmeti ve Gönüllülük	5	14	20
Toplam		26	72	100

OKUL TEMELLİ SOSYAL SORUMLULUK ÇALIŞMALARİ – III				
No.	Ünite Adı	Kazanım Sayısı	Süre	
			Ders Saati	Yüzde (%)
1	Sosyal Girişimcilik ve İnovasyon	5	8	11
2	Toplumsal Farkındalık Oluşturma	2	4	5
3	Toplumsal Değerler ve Ahlak	5	12	17
4	Çevre ve Sürdürülebilirlik	5	12	17
5	Toplumsal Sağlık	3	6	8
6	Sosyal Yardımlaşma	5	12	17
7	Toplum Hizmeti ve Gönüllülük	4	8	11
8	Küresel Sorunlara Bakış	7	10	14
Toplam		36	72	100

Okul Temelli Sosyal Sorumluluk Çalışmaları Dersi Öğretim Programı'nda yer alan kazanımlar ünitelere göre numaralandırılmıştır. Numaralandırma sisteminde dersin kodu, düzeyi, ünite numarası ve kazanım numarasına yer verilmiştir.

KAZANIM VE AÇIKLAMALAR**OTSSÇ.1.1. ÜNİTE: SOSYAL SORUMLULUK**

Bu ünite de öğrencilerin sosyal sorumluluk ile ilgili temel kavramları, birey ve kurumların sosyal sorumluluklarını, sosyal sorumluluğun önemini ve sosyal girişimcilik kavramını öğrenmeleri amaçlanmaktadır.

Konu/Kavramlar: Sosyal sorumluluk, vatanseverlik, sevgi, saygı, gönüllülük, empati, diğerkâmlık, toplumsal farkındalık, sürdürülebilirlik, toplumsal fayda, sosyal girişimcilik

OTSSÇ.1.1.1. Sosyal sorumluluk ile ilgili kavramları açıklar.

- Gönüllülük, empati, diğerkâmlık, toplumsal farkındalık, sürdürülebilirlik, toplumsal fayda ve sosyal girişimcilik kavramları üzerinde durulur.*
- Sosyal sorumluluk türlerine (beslenme, barınma, ekonomi, sağlık, kültürel farklılıklar vb.) ve toplumsal ödevlere değinilir.*
- Sosyal yardımlaşmanın kültürümüzdeki ve dinimizdeki önemi üzerinde durulur.*
- Osmanlı Döneminden günümüze kültürümüzde yer alan yardımlaşma örneklerine yer verilir.*

OTSSÇ.1.1.2. Bireylerin ve kurumların sosyal sorumluluk alanlarını tanımlar.

OTSSÇ.1.1.3. Sosyal sorumluluğun birey ve toplum için önemini ve faydalarını sıralar.

Sosyal sorumluluk birey ve toplum açısından önemini vatanseverlik açısından değerlendirmeleri sağlanır.

OTSSÇ.1.1.4. Sosyal girişimcilik kavramını açıklar.

OTSSÇ.1.2. ÜNİTE: TOPLUMSAL FARKINDALIK OLUŞTURMA

Bu ünite de öğrencilerin çevresindeki adalet ve eşitlik kavramlarından yola çıkarak toplumsal sorunlara karşı farkındalık oluşturması amaçlanmaktadır.

Konu/Kavramlar: Sosyal çevre, eşitlik, adalet, dezavantajlı gruplar, özel gereksinimli bireyler

OTSSÇ.1.2.1. Çevreye karşı bireysel ve sosyal sorumlulukları örnekler üzerinden açıklar.

Kamusal alanların temizliğine dikkat edilmesi, geri dönüşüme önem verilmesi, doğal kaynakların bilinçli tüketilmesi üzerinde durulur.

OTSSÇ.1.2.2. Sosyal eşitlik ve adalet kavramlarını tanımlar.

Eşitlik ve adalet kavramları ile birlikte dezavantajlı gruplar ve özel gereksinimli bireylere de değinilir.

OTSSÇ.1.2.3. Yakın çevresinde yapılmış sosyal sorumluluk çalışmalarını araştırır.

OTSSÇ.1.3. ÜNİTE: TOPLUMSAL DEĞERLER VE AHLAK

Bu ünite de öğrencilerin sosyal sorumluluğun temel kavramlarından yola çıkarak toplumsal sorunların temelinde yatan nedenleri fark etmeleri ve toplumsal değerlerin toplum üzerindeki etkilerini açıklamaları amaçlanmaktadır.

Konu/Kavramlar: Toplumsal değer, etik, ahlak, toplumsal sorun, akran zorbalığı, dijital güvenlik, dijital değer

OTSSÇ.1.3.1. Sosyal sorumluluğun temel değerlerini ve ahlak ilkelerini tanımlar.

OTSSÇ.1.3.2. Sosyal sorumluluk sahibi bireyin özelliklerini örnekler üzerinden açıklar.

OTSSÇ.1.3.3. Toplumsal değerlerin toplumsal bütünleşmedeki rolünü açıklar.

Sevgi, saygı, eşitlik, doğruluk, çalışkanlık, şefkat ve merhamet sahibi olmanın toplumsal hayata katkısı üzerinde durulur.

OTSSÇ.1.3.4. Toplumsal değerlerin eğitim ortamındaki önemini değerlendirir.

Sevgi, saygı, eşitlik, doğruluk, çalışkanlık, şefkat ve merhamet sahibi olmak gibi değerlerin önemi üzerinde durulur.

OTSSÇ.1.3.5. Toplumsal sorunları açıklar.

Şiddet ve akran zorbalığı kavramları üzerinde durulur.

OTSSÇ.1.3.6. Toplumsal sorunlara neden olan faktörleri açıklar.

OTSSÇ.1.3.7. Dijital şiddet çeşitlerini tanıır.

- Dijital güvenlik, dijital bağımlılık, siber takip, siber dolandırıcılık, siber tehdit, siber zorbalık, siber taciz, siber istismar üzerinde durulur.*
- Dijital şiddetle baş etme yolları üzerinde tartışma yapmaları sağlanır.*

OTSSÇ.1.4. ÜNİTE: ÇEVRE VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Bu ünite de öğrencilerin çevre sorunlarını fark ederek bu sorunlara sürdürülebilir çözümler önermesi amaçlanmaktadır.

Konu/Kavramlar: Çevre koruma, sürdürülebilirlik, çevresel kirlilik, geri dönüşüm, enerji tasarrufu, çevre dostu uygulamalar

OTSSÇ.1.4.1. Yaşadığı yerdeki çevre sorunlarını belirler.

- Sürdürülebilirlik, çevresel kirlilik, israf, geri dönüşüm ve enerji tasarrufu kavramlarına değinilir.*
- Yaşadığı yerdeki çevre sorunlarını tespit etmesi için araştırma yapmaya ve çözüm üretmeye teşvik edilir.*

OTSSÇ.1.4.2. Çevresel kirlilik çeşitlerini açıklar.

Hava kirliliği, su kirliliği, toprak kirliliği, gürültü kirliliği, ışık kirliliği, görüntü kirliliği konuları üzerinde durulur.

OTSSÇ.1.4.3. Çevrenin sürdürülebilir kullanımında geri dönüşüm uygulamalarının katkısına örnekler verir.

Plastik, kâğıt, pil, cam ve atık yağ kullanılmış maddelerin geri dönüşümünün çevreye olan katkıları vurgulanır. Geri dönüşüm ile kaynakların sürdürülebilirliğinin sağlanabileceği üzerinde durulur.

OTSSÇ.1.4.4. Doğal kaynakları verimli şekilde kullanmanın önemini açıklar.

Enerji ve su tasarrufu üzerinde durulur.

OTSSÇ.1.4.5. Bitkilerin ve hayvanların korunmasının önemini açıklar.

OTSSÇ.1.4.6. Bitki ve hayvanların korunması ile ilgili yapılması gerekenleri açıklar.

- Endemik tür kavramının üzerinde durulur.*
- Türkiye'deki endemik türler hakkında bilgi verilerek bu türlerin korunmasıyla ilgili yasal metinlere (Kanun, yönetmelik, anlaşma vs.) değinilir.*

c) Yakın çevresindeki bitki ve hayvanların korunması için yapılması gerekenlere örnekler vermesi sağlanır.

OTSSÇ.1.4.7. Okulunda çevre farkındalık proje önerisi hazırlar.

Kimyasal atıklar, sıfır atık, atık piller vb. konular üzerinde proje oluşturması vurgulanır.

OTSSÇ.1.5. ÜNİTE: TOPLUMSAL SAĞLIK

Bu ünite de öğrencilerin beslenme, hijyen ve bağımlılığın sağlık ile ilişkisini açıklayabilmeleri ve sağlıklı yaş alma ile ilgili çıkarımlarda bulunmaları amaçlanmaktadır.

Konu/Kavramlar: Sağlıklı beslenme, hijyen, sağlıklı yaş alma, bağımlılık, okul sağlığı ve hijyeni

OTSSÇ.1.5.1. Sağlık kaynaklı toplumsal sorunları ayırt eder.

Diyabet ve obezitede fiziksel aktivite ve beslenmenin önemine değinilir.

OTSSÇ.1.5.2. Toplumsal sağlıkta hijyen eksikliğinin etkisini açıklar.

OTSSÇ.1.5.3. Bağımlılıkla mücadele eden sivil toplum kuruluşlarını açıklar.

Yeşilay'ın amacı ve faaliyetleri üzerinde durulur.

OTSSÇ.1.5.4. Sağlıklı yaş alma ve toplumsal refah arasındaki ilişkiyi açıklar.

Fiziksel, ruhsal, duygusal sağlık ve ekonomik yeterlilik kavramlarına değinilecektir.

OTSSÇ.1.5.5. Okul hijyeni ile sağlıklı çevrenin ilişkisini açıklar.

OTSSÇ.1.6. ÜNİTE: SOSYAL YARDIMLAŞMA

Bu ünite de öğrencilerin sosyal yardımlaşmanın sosyal yaşamdaki etkilerini ve yardımlaşmada gönüllülüğün önemini fark etmeleri amaçlanmaktadır.

Konu/Kavramlar: Yardımlaşma, dayanışma, empati, diğerkâmlık, gönüllülük, sivil toplum kuruluşları

OTSSÇ.1.6.1. Toplumsal birlikteliği destekleyen hayırseverlik, yardımlaşma ve dayanışma çalışmalarını açıklar.

Maddi yardımlar, eğitim yardımı, sağlık yardımı, mesleki gelişim destekleri, uzaktan eğitim destekleri (BTK-Hayat boyu öğrenme), sivil toplum kuruluşlarına değinilecektir.

OTSSÇ.1.6.2. Kamu kurumlarının ve sivil toplum kuruluşlarının sosyal destek çalışmalarından örnekler verir.

OTSSÇ.1.6.3. Gönüllülük faaliyetlerinin toplumsal faydalarını açıklar.

a) *Gönüllü faaliyetlerin deprem, sel, çığ, yangın vb. felaketlerde toplumsal dayanışmayı artırdığı üzerinde durulur.*

b) *Gönüllük faaliyetlerinde bazı alanlarda uzman olan kişilerin bulunmasının önemi üzerinde tartışmaları sağlanır.*

OTSSÇ.2.1. ÜNİTE: TOPLUMSAL FARKINDALIK OLUŞTURMA

Bu ünite de öğrencilerin toplumsal sorunların çözümü ile ilgili yöntemleri fark etmeleri amaçlanmaktadır.

Konu/Kavramlar: Sosyal sorun, kitle iletişim aracı, farkındalık, etkinlik, kampanya

OTSSÇ.2.1.1. Sosyal sorunların çözümünde kullanılan yöntemleri belirler.

OTSSÇ.2.1.2. Kitle iletişim araçlarının sosyal sorunlarla mücadeledeki etkisini açıklar.

OTSSÇ.2.1.3. Yerel ve ulusal ölçekteki sosyal sorunların çözümü ile ilgili yapılan çalışmalarını araştırır.

Etkinlikler, kampanyalar ve kitle iletişim araçlarından yararlanır.

OTSSÇ.2.2. ÜNİTE: TOPLUMSAL DEĞERLER VE AHLAK

Bu ünite de öğrencilerin sosyal sorumluluğun temel ilkelerini gözeterek sorumluluklarını yerine getirmenin önemini kavramaları ve aynı ilkeler doğrultusunda sosyal sorunların nedenlerini analiz etmeleri amaçlanmaktadır.

Konu/Kavramlar: Sosyal sorumluluk, etik, ahlak, toplumsal sorun, dijital şiddet

OTSSÇ.2.2.1. Sosyal sorumluluk projelerinde ahlakın önemini açıklar.

- Sosyal sorumluluk projelerinde ahlak ilkeleri üzerinde durulur.*
- Kişisel verilerin gizliliğine, insan onuru ve emeğine saygı, adalet, dürüstlük, duyarlılık vb. ilkelerin önemi üzerinde durulur.*

OTSSÇ.2.2.2. Sosyal sorumlulukları yerine getirmenin topluma katkısını bilir.

Sosyal sorumlulukları yerine getirmede ahlaki değerlerin önemine değinilir.

OTSSÇ.2.2.3. Toplumsal değerlerle sosyal sorumluluk arasında ilişki kurar.

OTSSÇ.2.2.4. Yakın çevresindeki toplumsal sorunların nedenleri hakkında çıkarımlarda bulunur.

OTSSÇ.2.2.5. Dijital şiddet türlerini örnekler üzerinden tartışır.

OTSSÇ.2.3. ÜNİTE: ÇEVRE VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Bu ünite de öğrencilerin çevre sorunlarını fark ederek sürdürülebilir çözümler önermesi amaçlanmaktadır.

Konu/Kavramlar: Çevre koruma, sürdürülebilirlik, çevresel kirlilik, geri dönüşüm, enerji tasarrufu, çevre dostu uygulamalar

OTSSÇ.2.3.1. Yakın çevresindeki çevre kirliliğine dair örnekleri listeler.

OTSSÇ.2.3.2. Çevre kirliliğinin önlenmesi için özgün öneriler geliştirir.

OTSSÇ.2.3.3. Geri dönüşümün çevre ve enerji açısından önemini açıklar.

OTSSÇ.2.3.4. Çevrenin korunması ve sürdürülebilirliğine ilişkin çözüm önerileri geliştirir.

- Türkiye Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Türkiye Çevre Koruma Vakfı gibi kurum ve kuruluşların çalışmalarına değinilir.*
- Sıfır atık projesi kapsamında okulda yapılan çalışmalarda yer alması sağlanır.*

OTSSÇ.2.4. ÜNİTE: TOPLUMSAL SAĞLIK

Bu ünite de öğrencilerin toplumsal sağlık sorunlarının nedenlerini tespit ederek konuyla ilgili projeler üretmeleri amaçlanmaktadır.

Konu/Kavramlar: Beslenme, hijyen, bağımlılık

OTSSÇ.2.4.1. Beslenme kaynaklı toplumsal sağlık sorunlarına çözüm önerileri geliştirir.

- Vücut sağlığı, sağlıklı yaşam, beslenme türleri kavramlarına değinilir.*
- Temiz ve helal gıda üzerinde durulur.*

OTSSÇ.2.4.2. Toplumsal sağlık açısından hijyen eksikliklerinin giderilmesi için çözüm önerileri geliştirir.

OTSSÇ.2.4.3. Bağımlılık çeşitlerinin toplumsal hayattaki zararlarını tartışır.

OTSSÇ.2.4.4. Yakın çevresinde sağlıklı yaş alma ile ilgili farkındalık oluşturur.

OTSSÇ.2.4.5. Okul veya yakın çevresine yönelik toplumsal sağlık projesi geliştirir.

OTSSÇ.2.5. ÜNİTE: SOSYAL YARDIMLAŞMA

Bu ünite de öğrencilerin toplumsal yardımlaşma ve dayanışmanın sosyal yaşamdaki etkilerini değerlendirmesi, toplumun iyiliği için olumlu tutum ve davranış geliştirmesi amaçlanmaktadır.

Konu/Kavramlar: Toplumsal yardımlaşma, toplumsal hizmet, olumlu tutum

OTSSÇ.2.5.1. Toplumsal yardımlaşma ve dayanışma amaçlı, yerel ve ulusal ölçekte yapılan yardımları sunar.

OTSSÇ.2.5.2. Toplumsal yardımlaşmada empati ve diğerkâmlığın önemini açıklar.

OTSSÇ.2.5.3. Sosyal yardımlaşma amaçlı çalışan kurum ve kuruluşların çalışmalarını araştırır.

Türkiye'de sosyal yardımlaşma amacı güden Türk Kızılay'ı, Türkiye Diyanet Vakfı ve Mehmetçik Vakfı gibi kuruluşlara vurgu yapılır.

OTSSÇ.2.5.4. Sosyal sorumlulukta gönüllülüğün toplumsal katkısına örnekler verir.

OTSSÇ.2.6. ÜNİTE: TOPLUM HİZMETİ VE GÖNÜLLÜLÜK

Bu ünite de öğrencilerin toplum hizmetlerinde gönüllülüğün bireysel ve toplumsal önemini fark etmeleri, sosyal sorumluluk çalışmalarında teknolojinin etkisini değerlendirerek konuyla ilgili projeleri araştırmaları amaçlanmaktadır.

Konu/Kavramlar: Toplum hizmeti, gönüllülük, bireysel gelişim, toplumsal değişim

OTSSÇ.2.6.1. Toplum hizmetinde gönüllülüğün bireysel gelişimine etkisini tartışır.

Öz saygı, öz güven, yaşam doyumu kavramları üzerinde durulacaktır.

OTSSÇ.2.6.2. Toplum hizmetinde gönüllülüğün toplumsal gelişime etkisini açıklar.

OTSSÇ.2.6.3. Sosyal sorumluluk çalışmalarının toplumsal değişime etkisini açıklar.

OTSSÇ.2.6.4. Teknolojinin sosyal sorumluluk projelerine katkısını tartışır.

OTSSÇ.2.6.5. Sosyal sorumluluk projelerini yerel ve ulusal ölçekte araştırarak sunar.

Başarı hikâyeleri ve ilham veren deneyimler ele alınır.

OTSSÇ.3.1. ÜNİTE: SOSYAL GİRİŞİMCİLİK VE İNOVASYON

Bu ünite de öğrencilerin sosyal girişimcilik ve sosyal inovasyon kavramlarının birbiri ile olan benzerlik ve farklılıklarını belirleyerek yaratıcı fikirler geliştirmeleri amaçlanmaktadır.

Konu/Kavramlar: Sosyal inovasyon, sosyal girişimcilik, sürdürülebilirlik

OTSSÇ.3.1.1. Sosyal girişimciliğin sürdürülebilir çözümler üretmedeki rolünü tartışır.

Sosyal girişimcilik, inovasyon, girişimcilik kavramlarına değinilir.

OTSSÇ.3.1.2. Sosyal inovasyon kavramını açıklar.

OTSSÇ.3.1.3. Sosyal inovasyon örneklerini inceler.

OTSSÇ.3.1.4. Sosyal inovasyon ve sosyal girişimcilik arasındaki benzer ve farklı unsurları karşılaştırır.

OTSSÇ.3.1.5. Sosyal inovasyon alanında yeni fikirler üretir.

Yaşadığı çevreyi iyileştirmeyi amaçlayan sorunlara karşı yeni çözümler üretmeye teşvik edilir.

OTSSÇ.3.2. ÜNİTE: TOPLUMSAL FARKINDALIK OLUŞTURMA

Bu ünite de öğrencilerin bir proje önerisi tasarlayarak projenin uygulanmasında kitle iletişim araçlarını da kullanabilecekleri yöntemler geliştirmeleri amaçlanmaktadır.

Konu/Kavramlar: Kampanya, etkinlik, toplumsal farkındalık, kitle iletişim aracı

OTSSÇ.3.2.1. Kampanya ve etkinliklerle toplumsal farkındalık oluşturabileceği bir proje önerisi hazırlar.

Proje araştırma sürecinde “Daha fazla sayıda insana fayda sağlayacak olan konuyu belirleme, yapılması mümkün işleri listeleme, proje ekibini oluşturma, projeyi planlama, projenin nasıl ve nerede yürütüleceğini belirleme, proje için gerekli izinleri alma, projeyi değerlendirme” konuları üzerinde durulur.

OTSSÇ.3.2.2. Tasarladığı proje önerisinde kitle iletişim araçlarını etkili kullanmanın yollarını planlar.

OTSSÇ.3.3. ÜNİTE: TOPLUMSAL DEĞERLER VE AHLAK

Bu ünite de öğrencilerin toplumsal değerler ve etik anlayışı analiz ederek bu kavramların hayatın içindeki önemine yönelik değerlendirme yapmaları amaçlanmaktadır.

Konu/Kavramlar: Etik ilkeler, etik ihlali, kültürel miras, toplumsal düzen

OTSSÇ.3.3.1. Etik ilkelerin sosyal sorumluluk ve davranış ile ilişkisini açıklar.

OTSSÇ.3.3.2. Toplumsal sorunların temelinde yatan etik ihlallerini belirler.

OTSSÇ.3.3.3. Toplumsal değerlerin kendi hayatındaki etkisini fark eder.

OTSSÇ.3.3.4. Toplumun değer sisteminin kültürel mirasla bağlantısını açıklar.

OTSSÇ.3.3.5. Toplumsal değerlerin toplumsal düzen üzerindeki rolünü tartışır.

OTSSÇ.3.4. ÜNİTE: ÇEVRE VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Bu ünite de öğrencilerin çevre sorunlarına çözümler üretecekleri bir proje geliştirmeleri, uygulamaları ve sonuçlarını sürdürülebilirlik açısından değerlendirmeleri amaçlanmaktadır.

Konu/Kavramlar: Proje, sürdürülebilirlik

OTSSÇ.3.4.1. Arkadaşlarıyla birlikte çevre duyarlılığına yönelik proje tasarlar.

OTSSÇ.3.4.2. Tasarladığı proje için uygulama planı hazırlar.

OTSSÇ.3.4.3. Proje ekibiyle birlikte projeyi uygular.

OTSSÇ.3.4.4. Yapılan projeyi sürdürülebilirlik açısından değerlendirir.

OTSSÇ.3.4.5. Uyguladığı projenin sonuçlarına yönelik sunum yapar.

OTSSÇ.3.5. ÜNİTE: TOPLUMSAL SAĞLIK

Bu ünite de öğrencilerin beslenme, hijyen ve bağımlılık kaynaklı toplumsal sağlık sorunlarına çözüm önerileri geliştirmeleri amaçlanmaktadır.

Konu/Kavramlar: Toplumsal sağlık sorunları, çözüm önerisi

OTSSÇ.3.5.1. Beslenme kaynaklı toplumsal sağlık sorunlarına yönelik çözüm önerileri geliştirir.

OTSSÇ.3.5.2. Yakın çevresinde hijyen eksikliklerinin giderilmesine dair çözüm önerileri geliştirir.

OTSSÇ.3.5.3. Bağımlılık sorunlarının azaltılması için çözüm önerileri geliştirir.

Yeşilay'ın amacı ve faaliyetleri üzerinde durulur.

OTSSÇ.3.6. ÜNİTE: SOSYAL YARDIMLAŞMA

Bu ünite de öğrencilerin toplumsal yardımlaşma ve dayanışma kapsamında bir sosyal yardımlaşma projesi tasarlayarak projelerini uygulamaları, ardından bu projeleri toplum yararı açısından değerlendirmeleri beklenmektedir.

Konu/Kavramlar: Sosyal yardımlaşma, toplum faydası, toplumsal yardımlaşma ve dayanışma

OTSSÇ.3.6.1. Toplumsal yardımlaşma projesi tasarlar.

OTSSÇ.3.6.2. Tasarladığı proje için uygulama planı hazırlar.

OTSSÇ.3.6.3. Proje ekibiyle birlikte projeyi uygular.

OTSSÇ.3.6.4. Yapılan projenin toplumsal ihtiyaçlara katkısını değerlendirir.

OTSSÇ.3.6.5. Uyguladığı projenin sonuçlarına yönelik sunum yapar.

OTSSÇ.3.7. ÜNİTE: TOPLUM HİZMETİ VE GÖNÜLLÜLÜK

Bu ünite de öğrencilerin toplum hizmetlerinde gönüllülüğün toplumsal gelişime olan faydalarını anlamaları ve yaptıkları projelerin toplumda değişime katkı sağlayıp sağlamadığını değerlendirmeleri amaçlanmaktadır.

Konu/Kavramlar: Toplum hizmeti, toplumsal değişim, gönüllülük

OTSSÇ.3.7.1. Toplum hizmeti çalışmalarına gönüllü olarak katkı sağlar.

OTSSÇ.3.7.2. Gönüllülüğün toplumsal gelişime etkisini örneklerle açıklar.

OTSSÇ.3.7.3. Katıldığı sosyal sorumluluk çalışmalarının toplumsal etkisini değerlendirir.

OTSSÇ.3.7.4. Etkili bir şekilde uygulanmış sosyal sorumluluk projelerini tartışır.

OTSSÇ.3.8. ÜNİTE: KÜRESEL SORUNLARA BAKIŞ

Bu ünite de öğrencilerin küresel sorunlar konusunda bilgi kazanmaları, bu sorunların toplumsal ve kültürel boyutlarını ve geleceğe etkilerini fark etmeleri, ayrıca bu konuda çalışmalar yapan kuruluşları tanımaları amaçlanmaktadır.

Konu/Kavramlar: Küresel sorunlar, kültürel boyut, uluslararası iş birliği

OTSSÇ.3.8.1. Küresel sorunları tanımlar.

Yoksulluk, açlık, göç, afet, salgın hastalık, iklim değişikliği ve nesli tükenen canlılar sorunlarına vurgu yapılır.

OTSSÇ.3.8.2. Küresel sorunları sınıflandırır.

OTSSÇ.3.8.3. Küresel sorunlar arasındaki etkileşimleri açıklar.

OTSSÇ.3.8.4. Küresel sorunların toplumsal ve kültürel yansımalarını tartışır.

OTSSÇ.3.8.5. Küresel sorunların gelecek nesillere etkisini araştırır.

OTSSÇ.3.8.6. Küresel sorunlara çözüm sağlayabilecek öneriler geliştirir.

a) İkiz dönüşüm kavramı üzerinde durulur.

b) Küresel sorunların çözümünde uluslararası iş birliğinin önemi vurgulanır.

OTSSÇ.3.8.7. Küresel sorunların çözümüne ilişkin uluslararası ölçekte yapılan projeleri araştırır.

